

LENINA KĀROGS

LATVIJAS KOMUNISTISKĀ PARTIJAS PREIĻU RAJONA KOMITEJAS UN
PREIĻU RAJONA TAUTA DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

Iznāk kopā 1950. gada 29. marta

Nr. 115 (5654)

Sestdien, 1987. gada 26. septembrī

Maksa 3 kap.

AR JAUNU PIEEJU

Sodien — Vissavienības propagandistu diena. Rajonā to atzīmējam nedaudz neparastāk kā citus gadus. Pie mums viesojas socialistiskās sacensības partneri — Jēkabpils rajona labākie propagandisti.

Partijas rajona komitejas biroja vārdā apveicu visus mūsu un Jēkabpils rajona propagandistus šodienas svētkos un novēlu pacietību ļoti vajadzīgajā un atbildīgajā propagandista darbā, sekmīgi īstenot visus nodomus mācību organizācijas pilnveidošanā un jaunu, drosmīgu pieeju izmantošanā! Lai klausītāji nāktu uz nodarbībām ar interesi un lai viņi tajās gūtās idejas censtos pielietot savā tiešajā darbā!

Tikai nedaudz dienu mūs šķir no jaunā mācību gada sākuma marksistiski leņiniskās izglītības sistēmā. Tas būs atbildīgs gan propagandistiem, gan klausītājiem. Notiks partijas jaunās stratēģijas, ražošanas intensifikācijas un jauno saimniecisko metožu būtības padziļināta studēšana.

Marksistiski leņinisko izglītību cieši jo cieši saistīt ar darba kolektīvu praktisko darbību, ar aktuālo ražošanas, sociālo un tikumisko problēmu risināšanu — tāda ir galvenā prasība, kuru PSKP XXVII kongress izvirzījis partijas organizāciju idejiskās audzināšanas darbam. Tas jāatceras ik dienu.

Un propagandistu uzdevums ir palīdzēt klausītājiem izprast pārkārtošanās būtību, tās pašreizējā posma īpatnības un uzdevumus, atrast savu vietu, lai ar praktisku rīcību dotu pēc iespējas lielāku ieguldījumu plānu realizēšanā.

Centrālās posma partijas darbā, vadot politiskās un ekonomiskās mācības, ir darbs ar propagandistu kadriem. Pagājušajā gadā partijas rajona komiteja ļoti nopietni strādāja, pārkārtojot mācību organizatorisko struktūru, sniedzot efektīvāku palīdzību propagandistiem. Savas zināšanas viņi varēja papildināt rajona un zonu semināros. Strādājot zonās, rajona semināru vadītājiem bija iespēja darbu veikt daudz diferencētāk, reizēm sarunas izvērtās individuālas. Tādējādi varējām izvairīties no pārmērīgas reglamentēšanas «no augšas» un formalisma. Šajā gadā turpināsim ieviestās sistēmas pilnveidošanu.

Uzlabojies partijas pirmorganizāciju darbs mācību pārkārtošanā. Propagandistu apmācīšanu sekmīgi veica Līvānu stikla fabrikas partijas pirmorganizācija. Ik mēnesi šeit notika vienotā mācību diena un seminārnodarbības, kuras vadīja Daugavpils starpnozares kvalifikācijas celšanas institūta pasniedzēji. Šāda veida darba forma šogad tiks ieviesta arī Preiļi 21. PMK.

Būt par propagandistu — tas nozīmē būt erudītam, zināsam, jo propagandistam jāstrādā ar klausītāju, kurš lasa daudzus republikas un centrālās preses izdevumus, skatās televīzijas pārraidi «Laiks» un «Panorāma», starptautisko notikumu apskatus, sistematiski klausās radio raidījumus, nereti — arī ārzemju radio melsto. Propagandistam tas viss ir jāzina un — vēl vairāk, jo viņa informētības līmenis nedrīkst būt zemāks kā klausītājiem. Citādi pro-

pagandists nebūs spējīgs vadīt nodarbības šodienas prasību garā.

Sodien palīdzē jateic visai lielajai propagandistu saimei. Īpaši gribu atzīmēt ilggedējos šī grūtā un atbildīgā darba veicējus — Valentinu Gudļevsku no padomju saimniecības «Agļona», Jāzēpu Plivdu no «Agroķimijas» rajona apvienības, Mihailu Noskovu no Līvānu eksperimentālās biokīmiskās rūpnīcas, Natāliju Stivriški no padomju saimniecības «Rušona», Robertu Voronecki no Oskalna kolhoza, Anatoliju Sabanski no agrofirmas «Krasnij Oktjabrj», Anifiju Artemjevu no Līvānu kūdras fabrikas, Juriju Lasmani no Līvānu stikla fabrikas. Viņu veikums lai ir paraugs.

Daudz interesantu darba formu mācību kvalitātes un efektivitātes paaugstināšanā uzkrāts arī citiem propagandistiem. Republikas mērogā apkopota arī mūsu rajona labāko propagandistu — Nadeždas Kolčovas (Līvānu eksperimentālā biokīmiskā rūpnīca) pieredze lietīško spēju izmantošanā nodarbībās un Astrīdas Nikitovas (Līvānu 1 vidusskola) pieredze seminārnodarbību organizēšanā.

Lielākā daļa propagandistu pastāvīgi meklē jaunas pieejas mācību aktivizēšanai, cenšas pastiprināt mācību procesu praktisko ievirzi un īpašu uzmanību veltīt klausītāju politiskās kultūras, darba un sabiedriskās aktivitātes attīstīšanai. Īsāk sakot, pozitīva pieredze rajonā ir uzkrāta. Partijas pirmorganizācijām tā jāstudē un jāpielieto praksē.

Mācību procesā būtiski jāuzlabo attieksme pret pirmavotu studēšanu, zinātniskā komunisma teoriju. Ar tās palīdzību no zinātniskā komunisma pozīcijām jāprot vērtēt gan starptautiskās situācijas, gan mūsu ikdienas dzīves problēmas. Sajā sakarībā īpaša uzmanība jāvelta darbaļaužu internacionālajai audzināšanai, jāpaaugstina starptautiskā attiecību kultūra, parādot tās būtību. Tādām darba formām kā pārrunas, diskusijas, disputi jārod plašs pielietojums nodarbībās, īpaši jauniešu auditorijās, lai līdz ar zināšanām dotu iespēju mācīties aizstāvēt savu viedokli, uzskatus, pārliecību.

Cilvēku apziņas pārkārtošanai ir nepieciešama ne vien ideoloģiska ietekme, bet arī atbilstoši ekonomiskie, tiesiskie un sociālie apstākļi.

Lai sekmīgāk īstenotu PSKP Centrālās Komitejas šī gada jūnija Plēnuma lēmumus, jaunajā mācību gadā nepieciešams izvērst visu strādājošo ekonomisko izglītošanu, kuras uzdevums ir veidot cilvēkos mūsdienīgu ekonomisko domāšanu, palīdzēt apgūt ekonomiskās vadības metodes un iemaņas darbam pilna saimnieciskā aprēķina, saimnieciskās dzīves demokratizācijas un pašpārvaldes apstākļos.

Cienījamie propagandisti! Drīz atzīmēsim slaveno jubileju — Lielās Oktobra socialistiskās revolūcijas 70. gadadienu. Centīsimies arī mēs to sagaidīt ar panākumiem gan savā tiešajā darbā, gan veicot atbildīgos uzdevumus mūsu cilvēku izglītošanā un audzināšanā.

I. JANSONE,

Latvijas KP rajona komitejas sekretāre

PADOMJU DZIMTENĒ

KRASNOIARSKA. Novada zemkopji sākuši kult labību no otrā miliona hektāru. Kaut gan ražas novākšanas grafiks aptuveni atbilst daudzu iepriekšējo gadu termiņiem, to ievērot bija ļoti sarežģīti. Rudens slapjdrāņķis prasa no zemkopjiem vislielāko spēku sasprindzinājumu. Daudzu rajonu tūrmos noteiktas diennakts dežūras. Izmantojot laba laika brīžus, mehānizatori prasīgi izmanto kombinācijai nepieciešamo laiku. So sakausējumu izstrādājuši PSRS Zinātņu Akadēmijas Urālu nodaļas speciālisti. Agrāk metāla rupjāji

apstrādei un slīpēšanai darbgaldū operatoriem bieži bija jāmaina griežņi, turpretim instruments no jaunās markas sakausējuma šīs trīs operācijas veic bez nomaiņas.

* * *

BALTA (Odesas apgabals). Aptuveni 50 Peščanajas ciema iedzīvotāju personiskajām palīgsaimniecībām iegādājušies govīs, nemaksājot ne kapeiku no ģimenes budžeta. Izdevīgo līgumu viņiem ierosināja noslēgt Lēpina kolhoza valde. Tie, kas vēlas, no fermas saņem grūnsu teli un divu gadu laikā piegādā kolhozam 2000 kilogramu piena. Pēc tam govīs kļūst par šī saimnieka īpašumu. Tiesa, saskaņā ar līgumu jāpārdo arī pirmie divi teļi, taču tur aprēķins cits — saimniecība maksā par jaunlopu svaru. No mājas fermām kolhozs jau saņēmis vairāk nekā 270 tonnu piena.

SVERDLOVSKA. Izmantojot griežņus ar plāksnēm no jaunā sakausējuma, kas nesatur volfrāmu, var samazināt metāla apstrādāšanai nepieciešamo laiku. So sakausējumu izstrādājuši PSRS Zinātņu Akadēmijas Urālu nodaļas speciālisti. Agrāk metāla rupjāji

TASS

ŠODIEN NUMURĀ:

↗ Vissavienības propagandistu dienai veltīta materiālu kopa — 2. lappusē.

↗ Liela Tēvijas kara veterāniem — pastāvīgu uzmanību (3. lappusē).

↗ Sagaidot Līvānu stikla fabrikas 100. gadadienu. (3. lappusē).

↗ Reportāža «Sprādzienu novērsa», komentētāja piezīmes, par mākslas filmu «Dēlu laiks» un citi materiāli — 4. lappusē.

Kolhozā «Zelta vārpa» lepojas ar saviem labākajiem darba darītājiem, ar cilvēkiem, kuri vairo saimniecības slavu. Viens no viņiem ir Mefodijs Golubevs. Viņš strādā lopkopībā, aprūpē ataudzēšanai paredzētās telītes.

Sis darbs prasa lielu rūpību un uzmanību. Jo no kopēja attieksmes pret saviem ikdienas pienākumiem lielā mērā atkarīgs, kādu papildinājumu saņem kolhoza slaucamo govju ganāmpulks. Piedzējušais lopkopis savu darbu padara gods godam — viņa aprūpētās telītes ir labā miesas stāvokli, veselīgas.

Par savu veikumu Mefodijs Golubevs izpelnījies kolhoza vadības atzinību. Pēc pirmā pusgada rezultātiem viņa portrets ievietots rajona Goda plāksnē.

J. ZANDES foto

Talkas rezultāti

Pagājušajā sestdienā, 19. septembrī, mūsu republikā notika komunistiskā sestdienas talka, kura pēc pirmrindas uzņēmumu, apvienību un saimniecību kolektīvu iniciatīvas bija organizēta par godu Lielās Oktobra socialistiskās revolūcijas 70. gadadienai. Sestdienas talka arī mūsu rajonā deva atzīstamus rezultātus.

19. septembrī darbā izgāja 21 460 cilvēki. Visvairāk talcīnieku strādāja ražas novākšanā rajona saimniecībās — vairāk nekā 5 200 cilvēku. Talkas dienā rūpniecības uzņēmumos sarazota preču produkcija par 84,4 tūkstošiem rubļu, celtniecības organizācijas pašu spēkiem veica celtniecības un montāžas darbus par 58,3 tūkstošiem rubļu.

Lielu palīdzību talkas dienā sniedza rajona skolu audzēkņi. Kolhozos un padomju saimniecībās strādāja vairāk nekā 3 800 skolēnu. Sekmīgi talku aizvadīja abu Līvānu vidusskolu, Preiļu 1. vidusskolas, Jaunaglonas 58. profesionālji tehnikas vidusskolas un Preiļu kooperatīvās vidusskolas kolektīvi. Turpretim Preiļu 2. vidusskolas kolektīvs meklēja visdažādākos iemeslus, lai tikai nebūtu jābrauc novākt kartupeļus uz rajona saimniecībām. Un tā — veltīgi talcīniekus no šīs skolas gaidīja Lēpina un Raiņa kolhozos, «Vārkavā» un «Dzintarā». Bet paveikt taču varēja daudz. Tāda attieksme komunistiskās sestdienas talkas organizēšanas rajona štābam nav saprotama. Mēs ceram, ka to pienācīgi novērtēs skolas komunisti partijas sapulcē un rajona tautas izglītības nodaļa. Skolas kolektīvs joprojām dzīvo pa vecam ieradumu: nav spējīgs organizēt izbraukumu uz kolhozu un arī mācību procesu. Talkas dienu bērni pavadīja katrs pēc sava prāta.

Kritiku pelnījuši arī Agļonas padomju saimniecības vadība. Seit kā nākas neapsvēra talcīnieku izmantošanas iespējas. Bet 68 cilvēki, kuri bija gatavi doties uz sovhozu, varēja paveikt daudz. Neērtā situācijā nokļuva partijas rajona komitejas, rajona laikraksta redakcijas, tautas tiesas, prokuratūras un trikotāžas fabrikas darbinieki, kuri līdz plkst. 10.30 gaidīja velti.

Sēfības sakarus ar K. Marksa kolhozu slukti uztur Līvānu PMK. Talkas dienā saimniecībā neieradās neviens cilvēks. Arī pirms talkas Līvānu PMK savam sēfības kolhozam nesniedza nekādu palīdzību. Te pārmetums

jāizsaka partijas organizācijai (sekretāre J. Devjatova), PMK vadībai (priekšnieks O. Bubnovskis). Vai tiešām celtniekiem nav vajadzīga maize, kartupeļi, piens, gaļa un citi produkti, kuri jāpalīdz sagādāt tagad, lai radītu iespējas tos saņemt ziemiā. Nepiedodami tas arī tāpēc, ka Līvānu PMK vadība ļoti labi zina, cik sarežģīts šis rudens ir lauksaimniecībai.

Tāda pati būvorganizācija — Preiļu starpsaimniecību celtniecības organizācija, kurai savos objektos darba nebūt nav mazāk kā līvāniešiem, tomēr rada iespēju izbraukt uz šefības saimniecību — Rušonas sovhozu.

Daudz pilsētu labiekārtošanā paveica Preiļu un Līvānu iedzīvotāji. Tomēr talkā gandrīz nepiedalījās pensionāri, lai gan viņus uz to aicinājam pa vietējo radio un ar paziņojumiem, kuri bija izvietoti mājās un pilsētā. Pēc plkst. 11.00 talkas dienā taču bija labs laiks. Kara un darba veterānu rajona padomei te būtu sakāms savs vārds.

Atkārtotās arī cita iepriekšējā gadu kļūda. Protī — komunistu uzņēmumu kombināts, dzīvokļu saimniecības pārvalde un pilsētu izpildkomitejas neparūpējās, lai talcīniekiem būtu nepieciešami darba rīki. Piemēram, cilvēkiem, kuri strādāja Lēpina laukuuma labiekārtošanā, nepietika nestuvju, lāpstu un citu rīku. Neraugoties uz to, paveikts daudz. Taču darbs būtu veicies vēl raitāk, ja no skaļruņiem skanētu nevis skumīgas melodijas, bet gan labas padomju autoru dziesmas, kuras rada pacilātību, vairo darba sparu. Diemžēl Preiļu sakaru mezglā neatradās tāds cilvēks, kurš atskanotu šādu dziesmu ierakstus.

Līvānos, kad durvis vēra vaļā dzērīnu veikals, rindā pulcējās vairāk nekā 80 brašu vīru un jaunekļu, kuri bija pavisam aizmirsuši, ka ir talkas diena. Vairāk, ka nākamreiz būtu lietderīgi viņus nofotografēt un paņemt no viņiem «interviju», pieaicinot milicijas, redakcijas un vietējo radio raidījumu darbiniekus?

Vārdu sākot, talkas dienā paveikt pulka darbu, taču veikums būtu vēl jūtāmāks, ja daudzviet pa vecam nepieietu šī pasākuma organizēšanai. Arī no rajona štāba locekļiem turpmāk gribētos sagaidīt vairāk iniciatīvas un uzņēmības talkas rīkošanā.

P. ROMANOVS,
komunistiskās sestdienas talkas organizēšanas rajona štāba priekšnieks

Vissavienības propagandistu dienā

AR IEDVESMU

Apbalvojumi labākajiem

Pats būtiskākais, kur tagad jākoncentrē viss partijas ietekmes spēks, ir panākt, lai ikviens cilvēks izprastu pašreizējā brīža asumu, saprastu, ka tam ir lūzuma raksturs. Jebkuri mūsu plāni paliks karājamies gaisā, ja cilvēki pret tiem izturēsies vienaldzīgi, ja mēs nespēsim pamodināt masu darba rosmi un sabiedrisko aktivitāti, to enerģiju un iniciatīvu.

(No PSKP CK Politiskā referāta PSKP XXVII kongresam)

Iepriekšējā mācību gadā vairāki mūsu rajona propagandisti, kuri vada nodarbības politiskās un darbaļaužu ekonomiskās izglītības sistēmā, priekšzīmīgi veica savus pienākumus, ar jaunu pļeļu organizēja mācības, rūpējās par klausītāju aktivitātes paaugstināšanu, aktīvo apmācības formu ieviešanu. Viņu pozitīvā pieredze atzīmēta rajonā un republikā, viņiem piešķirti apbalvojumi.

Par ilggadēju un nevainojamu darbu, propagandējot marksism-leninismu un PSKP politiku, Līvānu eksperimentālās bloķimiskās rūpnīcas inženieres tehnoloģes LIDIJAS ZNOTIŅAS portrets ievietots Latvijas KP Centrālās Komitejas Politiskās izglītības noma republikas labāko propagandistu Goda plāksnē;

Līvānu eksperimentālā māju būves kombināta vecākais juriskonsults MARKELS JEFREMOVS apbalvots ar Galda medaļu; Aizkalnes astongadīgās skolas direktore propagandiste IRENA MENSIKOVA apbalvota ar Leņina Goda rakstu.

Apbalvojumi piešķirti arī komjaunatnes politiskās izglītības sistēmas labākajiem propagandistiem: VENERANDAI UTINANEI — Valsts statistikas informācijas un skaitļošanas rajona nodaļas vadītāja vietniecei, JURIM BRONKAM — kolhoza «Zelta vārpa» inženierim, JELENAI GRAHOLSKAI — Rudzītu ciema Tautas deputātu padomes izpilddirektorei priekšsēdētājai.

Mācību aktīvā forma

Kā zināms, visā Padomju Savienībā, mūsu republikā un, protams, arī mūsu rajonā visās dzīves sfērās notiek atjaunināšanās, kuras pamatus veidoja PSKP CK 1985. gada aprīļa Plēnuma, PSKP XXVII kongresa, PSKP CK 1987. gada janvāra un jūnija Plēnumu lēmumi. Šis patiesi revolucionārais process sabiedrības ekonomiskās un sociālās attīstības paātrināšanā, partijas stratēģiskais kurss uz pārkaršanu un kvalitāšu pārvērtēšanu sociālistiskajā celtniecībā tiks sasniegts, ņemot par pamatu vareno ekonomisko un zinātniski tehnisko potenciālu. Izvirzīto mērķu sasniegšanai nepieciešams plaši ieviest jaunu saimnieciskās mehānismu un izmantot zinātniski tehniskā progresa jaunākos sasniegumus, aktīvizēt cilvēka faktoru.

Sakarā ar iepriekšminēto tagad izvirzīti jauni uzdevumi arī darbaļaužu ekonomiskajās un politiskajās mācībās. Visās apmācību formās jāatsakās no kailas teorijas pārstāstīšanas, kaļpošana burtam un skolnieciskuma. Nodarbības jāpārveic, lai klausītāji izrādītu patiesu ieinteresētību par zināšanu, kas palīdz sāpīgi saimniecībai, pārkaroties uz ekonomiskās vadības metodēm un panēmieniem.

Protams, uzdevums nav vienkāršs. Lai to izpildītu, propagandistam nemitīgi jāpapildina savas zināšanas, jāpaplašina savs redzesloks, jāiet, kā saka, vienā soli ar sodienu. Jāatceras, ka valdības klausītāju tagad ir izglītoti — ar vidējo vai speciālo vidējo izglītību, daudzi beiguši augstskolas. Tāpēc vajag runāt par to, kas klausītājiem vēl maz zināms, bet kas noteikti jāzina, lai pastos izmaiņas praktiskajā darbībā.

Ipaši labi šajā nozīmē jāgatavojas pirms uzstāšanās komjauniešu auditorijās. Nav noslēpums, ka mūsdienju jaunieši cenšas pēc iespējas ātri un pamatīgi izziņāt visas patiesības. Jaunieši nemil sīkumainību un aizbildniecību, tāpēc ne vienmēr ir apmierināti par formulu un atziņu pasniegšanu jau gatavā veidā.

Kā politisko un ekonomisko mācību procesu padarīt iespējami efektīvu, kā to ciešāk sasaitēt ar praksi? Uz šo jautājumu tagad jāatbild ik propagandistam. Un tāpēc nākas domāt, nākas meklēt jaunus ceļus un darba formas. Uzreiz jābrīdina, ka gatavu receptu nav, ir jāvādās pēc konkrētiem apstākļiem. Vairāki man ļoti pazīstami propagandisti uzskata, ka plašāk jāpraktizē mācību aktīvās darba formas un metodes. Piemēram, lietišķās spēles. Arī es piekritu šai atzīnei.

Diemžēl līdz šim mēs maz esam mācīti lietišķajām spēlēm — kāda ir to organizēšanas metodika? Nākas strādāt un radīt šo metodiku pašiem. Kopā ar klausītājiem meklējam optimālākos variantus lietišķajām spēlēm par pirmrindas pieredzes ieviešanu

ražošanā un nemītīgu sekošanu zinātniski tehniskā progresa novītēm.

Gatavojoties politisko un ekonomisko mācību nākamajam gadam, es savlaicīgi izlasu daudz literatūras, tajā skaitā arī rakstnieka avīzēs un žurnālos; kur mūsu zemes labākie propagandisti daļas pieredzē par lietišķo spēļu izmantošanu politiskajās un ekonomiskajās mācībās uzņēmumos, organizācijās, saimniecībās un arī zinātniskajās iestādēs. Gan jāpiebilst, ka pieminēto publikāciju pagaidām vēl pamaz.

Veicot propagandistes pienākumus komjaunatnes politiskās izglītības sistēmā, sāku izmantot lietišķās spēles elementus jau dažus gadus atpakaļ. Piemēram, mācot tēmu «Sociālistiskais dzīvesveids un jaunatne». Aizpāgājušajam mācību gadam beidzoties, lūdzu klausītājus atbildēt uz speciālas anketas jautājumiem un secināju, ka lietišķo spēļu elementi klausītājiem rada interesi. Pagājušajā mācību gadā lietišķo spēļu elementus plaši izmantoju, mācot tēmu «Saimnieciskās jaunās metodes un to loma zinātniski tehniskā progresa sasniegumu ātrākā ieviešanā, produkcijas kvalitātes uzlabošanā un standartizācijā».

Esmu uzkrājusi zināmu pieredzi, tāpēc varu dalīties domās par to, kā lietišķo spēļu elementus vislabāk izmantot tieši politisko un ekonomisko zināšanu apgūvē. Pirmais padoms — uzmanīgi iepazīstieties ar lietišķo spēļu dažādiem veidiem un tikai tad izvēlieties to, kas konkrētajai auditorijai būtu vispiemērotākais.

Minešu lietišķo spēļu kategorijas, kuras ir vispieejamākās.

1. **Pētnieciskās spēles.** Tās izmanto, lai pārbaudītu idejas, priekšlikumus, jaunus vadības principus, darbu organizācijas un tehnoloģijas jaunās formas, ko izstrādā paši klausītāji, vadoties pēc mācībās apgūstāmām tēmām, un kopā visi apspriest.

2. **Ražošanas spēles.** Tās izmanto, lai apgūtu esošos vadības organizatoriskos un tehnoloģiskos panēmienus un lai pilnīgotu un koriģētu to praktisko izstrādi. Nodarbību laikā noskaidrojam, kādas klūdas šajās izstrādēs, kādas nepilnības, kopīgi meklējam ceļus ražošanas organizācijas, vadīšanas un tehnoloģijas realizēšanas panēmienus uzlabošanai.

3. **Mācību spēles.** To gaitā klausītājiem attīsta prasmi dažādu dienesta pienākumu veikšanai — ko atbildīgs darbinieks dara ikdieniskā atmosfērā, kā viņš rīkojas neparedzētā vai avārijas situācijā. Ar šo metodi iespējams pārbaudīt arī viena vai otra speciālista kvalifikāciju.

Personīgi varu ieteikt komjaunatnes politikācībās izmantot visu pieminēto lietišķo spēļu elementu kombinācijas. Piemēram, vispirms klausītāji demonstrē savas zināšanas un iemaņas, pēc tam savu darbību izskaidro un pamato, pēc tam — izvirza

priekšlikumus darba organizācijas jaunu formu realizēšanai un visi kopā šos ierosinājumus apspriest.

Kā viss notiek praktiski? Mācot par jaunām vadības metodēm, kuras izmanto uzņēmuma administrācija, lai sasniegtu kolektīvam izvirzītos mērķus (nodarbības bija par tēmu «Pārkaršanu mūsu rūpnīcā»), es klausītājus sadalīju divās grupās: vienai kļuva par uzņēmuma struktūrvienību (kadru daļa, saimniecības daļa un tā joprojām) vadītājiem, otrai — ekspertu grupa, kas vērtē šo vadītāju darbību. Šīs nodarbības (tāds bija klausītāju kopējs atzinums) izvērtās ļoti interesantas un pamācošas. Tika ieteikts lietišķās spēles elementus izmantot arī vēlāk — kad mācījamies speciāli par struktūrvienību darbu pārkaršanu apstākļos.

Gribu plevēst uzmanību tam, lai šīs lietišķās spēles notiktu ar sava veida sacensības momentu — kurš izdarīs labāk un pagūs visu ātrāk. Svarīgi, lai visas darbības pēc tam izanalizētu un apspriestu.

Domāju, ka jaunajā komjaunatnes politikācību gadā, kad studēsīm likuma par valsts uzņēmumu un apvienību darbību, klausītājiem jāiemāca šo likumu dziļi izprast un analizēt, jāiemācās to praktiski pielietot. Nopietni jāapgūst prasme izmantot darba kolektīva tiesības uzņēmuma saimnieciskās darbības un ražošanas procesa kontrolēšanā un vadīšanā.

Pieredze liecina, ka lietišķo spēļu organizēšanā ļoti noder principi, kas izmantoti televīzijas sacensībā «Kas? Kur? Kad?», atsevišķi šīs sacensības elementi.

Pagājušajā gadā, mācot jebkuru tēmu, centos plaši izmantot PSKP CK Plēnumu materiālus, PSRS Ministru Padomes lēmumus, lai ar šo dokumentu palīdzību reljefāk izgaismotu uzdevumus, kas mums praktiski rūpnīcā jāveic. Piemēram, mācoties tēmu «Darba kolektīva lomas palielināšana augstu ražošanas galarezultātu sasniegšanā», kopā ar klausītājiem centos jo dziļāk un pamatīgāk izanalizēt mūsu uzņēmuma darbības visus faktorus. Notika dažas lietišķās spēles, kurās klausītājiem vajadzēja par uzdoto tēmu izsacīt savas personīgās domas un uzskatus, to visu pamatot. Nav jāatgādina, ka lietišķās spēles aktivizē klausītājus, viņi šajās nodarbībās kļūst par pilntiesīgiem situācijas saimniekiem.

Lietišķās spēles mācību procesā noteikti jāizmanto. Taču būtu nepareizi tās uzskatīt par galveno apmācību formu. Nodarbību formas ir jāvariē — lekcija, seminārs, pārruna, diskusija, arī ekskursija uz cehu utt. Svarīgi, lai mācības notiktu lietišķi un aktīvi.

N. KOŁCOVA.

Līvānu eksperimentālās bloķimiskās rūpnīcas propagandiste

Lidija Znotiņa pēc profesijas ir vecākā inženiere tehnoloģe. Līvānu eksperimentālajā biokīmiskajā rūpnīcā viņa pazīst arī kā uzņēmuma partijas organizācijas sekretāri un labu propagandisti. Ne velti viņas portrets ievietots Latvijas KP Centrālās Komitejas Politiskās izglītības noma Goda plāksnē.

Tā ir pateicība par darbu, ko propagandiste veic savas rūpnīcas strādnieku idejiski politiskā līmeņa celšanā, viņu ekonomisko zināšanu paplašināšanā, teorētiskajā sagatavošanā ražamam ikdienas veikumam. Par Lidiju Znotiņu saka: prasīga pret sevi un citiem, cilvēks ar lielu darba mīlestību.

Lai varētu vieglāk orientēties visos politiskajos jautājumos, diskutēt ar klausītājiem par problēmājautājumiem, Lidija Znotiņa pastāvīgi rūpējās par savu zināšanu bagātināšanu. 1986. gada viņa pabeidza Marksisma-leņinisma universitāti.

Nodarbības propagandiste cenšas vadīt radoši, izmanto dažādas mācību formas: sarunu, anketēšanu, diskusiju. Un tāpēc savu propagandisti klausītāji allaž gaida, nodarbības ir aktīvi.

ATTELA: Lidija Znotiņa.

Pirmās nodarbības „Ar praktisku rīcību padziļināt pārkaršanu” paraugplāns

Pirmā nodarbība politiskās un darbaļaužu ekonomiskās izglītības sistēmā 1987. — 1988. mācību gadā veltīta partijas izstrādātās pārkaršanas koncepcijas teorētisko un praktisko pamatojumu studēšanai. Nodarbības mērķis — palīdzēt klausītājiem padziļināt savas zināšanas par pārkaršanas saturu, tās īpatnībām un uzdevumiem pašreizējā laika posmā, atrast savu vietu padomju sabiedrības atjaunināšanas procesā, rosināt ar praktiskiem darbiem dot savu ieguldījumu partijas plānu un norādījumu īstenošanā, kļūt par pārliecinātiem pārkaršanas realizētājiem.

Gatavojoties nodarbībai un tās laikā, lietderīgi izmantot paraugplānu, kurš ietver šādus problemjautājumus:

Pārkaršanas revolucionārais raksturs un tās īpatnības pašreizējā laika posmā.

1. «Var ar pārliecību teikt,» PSKP Centrālās Komitejas 1987. gada jūnija Plēnumā atzīmēja M. Gorbačovs, «ka pēdējos divos gados politiskā situācija valstī būtiski izmainījies». Apstipriniet to ar saviem personiskajiem novērojumiem no sava kolektīva, rajona, pilsētas un republikas dzīves.

2. Kādi ir pašreizējuma stratēģijas mērķi un būtība? Kāpēc trūkumu un nepilnību kritika, lai arī cik tā nebūtu patiesa, nevar kļūt par pārkaršanas galveno saturu?

Darba kolektīva — svarīgs pārkaršanas posms.

1. Kādi jūsuprāt ir tie galvenie iemesli, kuri līdz šim kavējuši saimnieciskā aprēķina ieviešanu jūsu kolektīvā?

2. Kā izpaužas tiesību paplašināšanās un atbildības paaugstināšanās jūsu kolektīvā, pārejot uz jaunajām saimnieciskās formām?

3. Lai pastiprinātu resursu ekonomiju un izpildītu šajā jomā izvirzītos uzdevumus, ir daudz dažādu ceļu. Nosauciet galvenos no tiem. Kā šīs rezerves tiek izmantotas jūsu kolektīvā?

4. Kvalitātes paaugstināšana — ne tikai ekonomisks, bet arī politisks jautājums. Tas ir nacionālā leņuma jautājums. Izanalizējiet, vai jūsu uzņēmuma produkcija atbilst laika prasībām.

5. Ko nepieciešams darīt, lai labāk pieskaņotu darba algas lielumu katra darba darītāja personiskajam ieguldījumam, kā novērst tā dēvētās nolīdzināšanas elementus?

6. Kādi ir saimnieciskā mehānisma tālākas pilnveidošanas galvenie virzieni agrorūpnieciskajā kompleksā?

Efektīvs darbs, katru padomju cilvēka reāla piedalīšanās pārkaršanā — pārkaršanas panākumu izšķirošais faktors.

1. Kā jūs saprotat nostādni, ka sabiedrības dzīves visu sfēru demokrātizācija ir izšķirošais faktors pārkaršanas procesā?

2. Kā jūs saprotat ekonomikas vadības pārkaršanas sociālos aspektus?

3. Ekonomikas agrārajā sektorā panākumus garantē pastāvīgas rūpes par lauku darbaļaužu darbu un sadzīves apstākļu uzlabošanu. Pamatojiet šo tezi!

4. Kādaļ pēc jūsu domām jābūt politisko un ekonomisko mācību lomai sociāli ekonomiskās attīstības paātrināšanā, pārkaršanas procesa aktivizēšanā jūsu kolektīvā

Veterāniem — pastāvīgu uzmanību

Nesen Pelēču, Riebiņu un Upenieku ciemos notika pārbau- de, lai noskaidrotu, kā šeit gādā par Lielā Tēvijas kara veterānu vajadzību apmierināšanu.

Vispirms — mazliet statistikas: Pelēču ciemā dzīvo 24 kara ve- terāni, 5 no viņiem ir invalīdi; Upenieku ciemā — 7 (1 inva- līds); Riebiņu ciemā 26 (9 inva- līdi).

Mūsu zemē visiem Lielā Tē- vijas kara veterāniem ir nodroši- nāti likumā paredzētie atvieglo- jumi un priekšrocības pensiju jautājumos, arī darbā, sadzīvē. Viņiem ir pieejama ārstēšanās sanatorijās un kūrortos, ir at- vieglojumi braukšanas biļešu ie- gādē utt. Invalīdiem nodrošināts speciāls pakalpojumu veids — viņi tiek apgādāti ar paaugstinā- ta, pieprasījuma produktiem (tos pēc attiecīgiem pasūtījumiem var saņemt rajona veikalos). Kara veterāni saņem pakalpojumus ārpus rindas.

Minētajā pārbauvē konstatēts, ka par Lielā Tēvijas kara dalīb- niekiem jo labi gādāts kolhozā «Sīlukalns». Saimniecības vadī- ba ar iejūtību attiecas pret vete- rāniem un viņu vajadzībām. Pie- mēram, ja lūdz kara veterāns (vai viņa ģimenes loceklis), tad bez jebkādas runas tiek palīdzēts apstrādāt piemājas zemi, tiek dots transports siena lievešanai, palīdz arī kurināmā sagādē utt. Tikāmies ar Lielā Tēvijas kara dalībniekiem, runājāmies, taču nevienu pārmetumu nedzirdējām par kolhozu «Sīlukalns».

Glūzi pretēja aina bija K.

Marksa Kolhozā. Te ne vienmēr laikus iedala platības siena sa- pļaušanai, ne vienmēr izpalīdz piemājas zemes apstrādāšanā. Īpaši daudz sūdzību bija par saimniecības vadības jaunāko posmu — brigadieriem. Noskaid- rojās šāda situācija: lai dabūtu zirgu dārzīņa apstrādāšanai, ga- dos vecajiem cilvēkiem vairāk- kārt jāiet pie brigadiera lūg- ties. Taču arī pēc šādiem vairāk- kārtējiem lūgumiem cilvēki bieži atziet mājās neapmierināti. Viens no mūsu sarunu biedriem pasaci- ja rūgtus vārdus par brigadie- riem — viņiem vienkārsi nav cilvēciskas attieksmes pret vete- rāniem.

K. Marksa kolhozā ir vēl vi- na problēma — slikti ceļi uz lauku sētām. Kā zinām, vecie ļaudis tur lopus, labprāt pārdod valstij piena pārpalikumu, bet — kā gados vecs un nespēcīgs cilvēks lai dabū to piena kannu līdz savākšanas punktam? Nereti attālums ir mērāms kilometros. Vai arī — kā izsaukt arstu, ja līdz telefonam ir 3 — 4 kilometri (dažkārt nākas iet vienkārsi pāri laukiem, jo ceļa nav).

Savas problēmas arī agrofirma «Krasnij Oktjabrj». Vissaspēju- šākais jautājums — ganību iz- dalīšana individuālajiem lopu au- dzētājiem un, protams, arī pla- tību iedalīšana siena pļaušanai.

Kā zinām, jau 1947. gadā PSRS Ministru Padome pieņēma lēmumu, ka, pieskaitot platības ganībām un siena pļaušanai, pir- mām kārtām jāapmierina invali- du un to ģimeņu vajadzības, ku-

ru locekļi ir gājuši bojā frontēs. Liekas, ka debatēm te nav vietas — norādījums jāizpilda. Diem- žel Riebiņu ciema teritorijā dzi- vojošie kara invalīdi ir spiesti žēloties. Siena pļaušanai platī- bas ierāda pēc ilgas kavēšanās un tālu no Riebiņu ciemata, kas, bez šaubām, apgrūtinā siena sa- pļaušanu un atvešanu.

Jārunā arī par kara veterānu apkalpošanu rajona tirdzniecības punktos. Atgādināsim, ka 1986. gada 23. oktobrī Preiļu rajona izpildkomiteja pieņēma lēmumu par Lielā Tēvijas kara dalībnie- ku apkalpošanu ārpus rindas. Piebī- dīsim, ka tirdzniecības darbinie- kiem par šo faktu vairākārt aizrādīts.

No Pelēču ciemā dzīvojošā- jiem invalīdiem saņemta sūdzība, ka veikalos «Pelēči» un «Ārda- va» nav pat izlikti informējoši uzraksti par kara dalībnieku ap- kalpošanu ārpus rindas. Piebī- dīsim, ka tirdzniecības darbinie- kiem par šo faktu vairākārt aizrādīts.

Nobeigumā gribu uzsvērt, ka mūsu valstī gādība par Lielā Tē- vijas kara veterāniem un kritušo cīnītāju ģimenēm ir visas tautas lieta. Tāpēc mums nemitīgi jā- gādā, lai kara veterāni un kri- tušo cīnītāju ģimenes locekļi sa- ņemtu ne tikai materiālu pabal- stu, bet arī morālu. Šai palī- dzībai jābūt ne tikai vārdos un uz papīra, bet arī reālajā ikdie- nas dzīvē.

T. MEDVEDJEVA,
rajona sociālās nodrošināšanas
nodaļas vadītāja vietniece

BALTKRIEVIJAS PSR. Modernizētu zāles pļaujmašīnu sērij- veldā izlaidi apguvis ražošanas apvienības «Gomeļas lauksaimniecības mašīnu rūpnīca» Svetlogorskas uzņēmums. Šis pļaujmašīnas paredzētas minitraktoram MTZ-0,5. Jaunās modernizētās pļauj- mašīnas var izmantot darbam piemājas saimniecībās un dārzos. Tās var būt sevišķi noderīgas lauku iedzīvotājiem.

ATELA: inženieris konstruktors A. Joršs demonstrē jauno modernizēto pļaujmašīnu darbā.

TASS fotohronika

Ieskats mūsu fabrikas vēsturē un šodienā

Līvānu stikla fabrikas vēsture sākas 1887. gadā, kad Līvenhofā (tā taja laikā dēvēja Līvānos) uzbūvēja stikla fabriku. Trijās podu krāsnīs kausēja stiklu, no kura izstrādāja pudeles. Darba apstākļi bija ļoti smagi, eksplua- tēja bērns un pusaudzis. 1903. gadā fabrika strādāja 205 strād- nieki. 1904. gadā tika nodibinā- ta «Līvenhofas pudeļu un korku ražošanas akciju sabiedrība».

1905. gadā stikla fabrikas strād- nieki aktīvi iekļāvās revolucio- nārajā cīņā pret carismu. Periodā no 1904. līdz 1911. gadam uzņēmums paplašinās, tiek uzbūvētas divas stikla kau- sēšanas krāsnis. 1911. gada vie- na mēneša izstrādē produkcijas bija 22 000 podu (322 tonnas) stikla. Ražoja pudeles, flakonus un citus izstrādājumus. 1908. gadā tika uzbūvēta korku fabri- ka. Radās iespēja komplektēt pudeles ar korkiem. Akciju sa- biedrības sastāvā ietilpa Mefe- ras, Lisičanskas, Smerdomas, Pokrovas un Vedenskas fabrikas. 1915. gadā kara darbības rezul- tātā stikla un korka fabrikas tika sagrautas.

1922. gadā nodibinājās akciju sabiedrība «Latvijas stikls». Jau- nā vietā uzbūvēja stikla fabriku

ar vienu kausēšanas krāsni. Tika atjaunota stikla izstrādājumu izlaide, taču stikla fabrika nes- trādāja ilgi. Latvijas buržuāziskā valdība nevēlējās tirgoties ar PSRS, produkcijas realizācija bija visai ierobežota. Akciju sa- biedrība bankrotēja, un 1935. gadā fabrika savu darbību pār- trauca. Daudzi strādnieki no dzimtās pilsētas devās meklēt darbu citur, bet fabrikas ēkas un iekārtas izpārdeva.

Stikla rūpniecības atjaunošana Līvānos sākas dažus mēnešus pēc pilsētas atbrīvošanas no vācu okupantiem. 1944. gada oktobrī strādnieku grupas organizētajā sapulcē (bijušās stikla fabrikas strādnieki un Daugavpils rūp- kombināta pārstāvji) pieņemts lē- mums — atjaunot stikla ražoša- nu Līvānos. 1944. — 1945. ga- dā ziemas periodā uzcēla ceļu, uzstādīja nelielu stikla kausēša- nas krāsni ar divām darba vietām. 1945. gada pavasarī deva jau pirmo produkciju: pudeles, krūzes, lampu stiklus. Sākuma periodā ceļā strādāja tikai 10 cilvēki. Ražošanas procesi ceļā nebija mehanizēti.

No 1950. gada ceļš iekļāvās Līvānu rajona rūpkombināta sa- stāvā. 1953. gadā ceļu paplaši- nāja, uzbūvēja stikla kausēšanas krāsni ar 10 darba vietām. Pu- deļu un flakonu izstrādē ieviesa pusautomātus, Nemehanizēti pūta tikai lampu un lukturu stiklus. No 1957. gada 1. jūlija, reorga- nizējot ražošanas pārvaldes sis-

tēmu, stikla izstrādājumu ceļš no Līvānu rajona rūpkombināta atdalījās un kļuva par patstāvīgu uzņēmumu — Līvānu stikla fab- riku. Tas veicināja ražošanas tālāko izaugsmi. 1959. gadā uz- cēla otru stikla kausēšanas krāsni alus pudeļu un medicīnas taras ražošanai no brūnā stikla. No 1962. līdz 1965. gadam fabrikā veica rekonstrukciju. Uzbūvēja jaunu šītas ceļu, noliktavas, mehānisko darbnīcu, sporta zāli, ēdnicu, bērnu dārzu. Pilnībā re- konstruēja galveno ražošanas korpusu un apstrādes ceļu. 1966. gadā iesākās jauna ceļa celtnie- cība, kurā tika būvētas divas vannu krāsnis mehanizētajai stikla priekšmetu izstrādē no bezkrāsainā un brūnā stikla. Jau- nais ceļš savu darbību uzsāka 1971. gadā. Astonās automātis- kajās līnijās izpūta alus, limonā- des, krējuma pudeles, medicīnas taru, konservu burkas. 1974. gadā fabrikā apguva termosu un termosu koibu ražošanu.

1975. gadā tika iegūts pirmais krāsainais stikls. Par šo jaun- levedumu grupai fabrikas darbi- nieku piešķīra Latvijas PSR Valsts prēmiju. 1981. gadā Lī- vānu stikla fabrikā sāka ražot bezkrāsaino kristālu.

1986. gadā apgūta optiskās šķiedras un gaismas vadu ražo- šana.

Pašlaik fabrikā strādā apmē- ram 1000 cilvēku. Ražošanas gada apjoms pārsniedz 14 miljo- nu rubļu. Salīdzinājuma ar 1970.

gadu ražošanas apjoms pieaudzis 6,5 reizes. Fabrikā ir 10 stikla kausēšanas krāsnis — tiek ra- žotas burkas, pudeles, šķirnes trauki no bezkrāsainā un krāsai- nā stikla, kristāla trauki, term- sosu kolbas, Viss kopā — vairāk nekā 250 dažādu nosaukumu iz- strādājumu. Gatavo produkciju piegādā daudziem PSRS rajo- niem un pilsētām. Mūsu produk- ciju labi pazīst maskavieši un leningradieši. Produkcija tiek eksportēta uz Bulgāriju, Somiju, Kuveitu, VFR, ASV u. c. Fab- rika ar savu produkciju pieda- lījies 27 starptautiskajās iz- stādēs un gadatirgos 21 valstī. Līvānu stikla fabrikas mākslinie- ki daudzreiz apbalvoti ar diplo- miem un medaļām. Mūsu fabri- kas izstrādājumi katru gadu ska- tāmi Tautas saimniecības sasnie- gumu izstādēs Rīgā un Maskavā. Par labiem panākumiem fabrikas ļaudis dažkārt ir saņēmuši ap- balvojumus, diplomus, Goda rak- stus, ceļojošo Sarkano karogu, 446 darbinieki apbalvoti ar PSRS ordeniem un medaļām.

Visas zināšanas par fabrikas iz- augsmi, tās attīstību, jaunajiem produkcijas veidiem var iegūt Līvānu stikla fabrikas muzejā. Tiek saņemti arhīvu dokumenti no Rīgas, Minskas, Leningradas par fabrikas darbību līdz 1944. gadam. Daudz materiālu mums piedāvā republikas iedzīvotāji. Esam saņēmuši fotogrāfijas, ap- rakstus, stikla priekšmetus, ku-

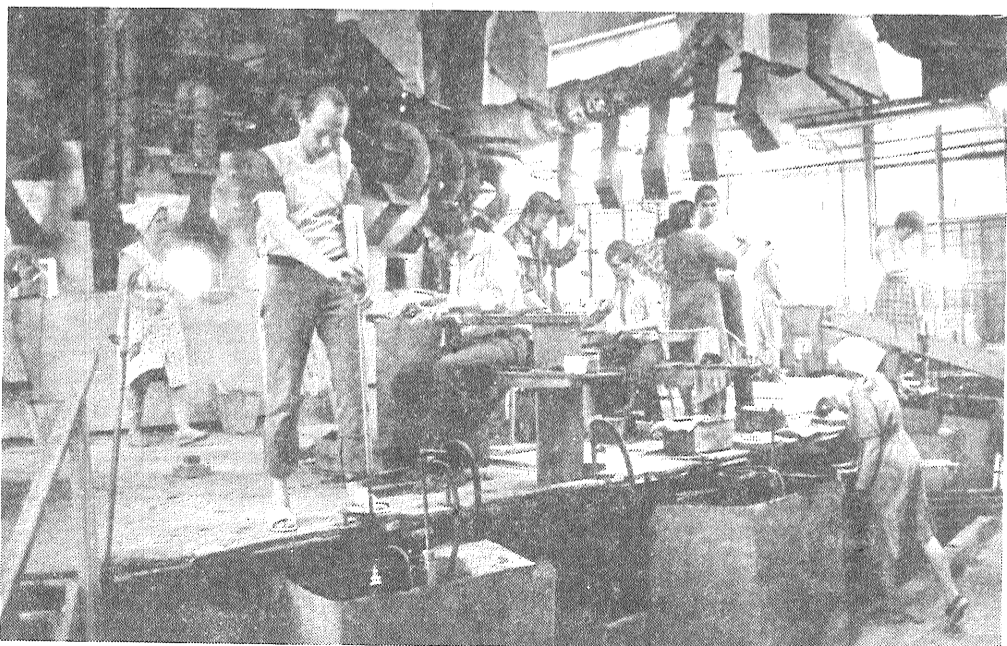
rus ražoja divdesmitajos gados. Bet daudz kas vēl nav zināms, maz materiālu ir par akciju sa- biedrības «Latvijas stikls» dar- bību trīsdesmitajos gados. Arī par fabrikas atjaunošanu pēc kara periodā. Ne jau viss ir saglabā- jies arhīvos, tāpēc kādreizējo strādnieku stāstījums dod jaunas zināšanas par mūsu fabrikas vēsturi. Gribētos vairāk redzēt to produk- ciju, ko ražoja agrāk. Būsim pateicīgi iedzīvotājiem par at- saucību, sniegtajiem izziņas ma- teriāliem vai fotomateriāliem un priekšmetiem.

Muzeja platība ir 283 m², te izvietota fabrikas produkcija, radošie un perspektīvie izstrādā- jumi, arī vēstures dokumenti. Vēl papildus veidosim stendus arhīva dokumentiem. Mūsu mu- zeju var apmeklēt trešdienās. Ļoti daudz ekskursantu brauc no Līepājas, Ventspils, Talsiem, Rī- gas. Arī Līvānu skolēni ir bieži muzeja viesi.

Sādi «stikla» muzeji ir reti. Baltijas republikās mūšējais ir vienīgais. Sogad šeit ciemojās jau 30 000 apmeklētāji. Laipni lūdzam visus rajona, republikas iedzīvotājus iepazīties ar mūsu fabrikas vēsturi, tās produkciju.

I. OSTROVSKA,
Līvānu stikla fabrikas muzeja
vadītāja

ATELOS: pie stikla kausēša- nas krāsnīm vienmēr kūsa spraigs darbs (1987. g.);
stikla fabrikas muzejā.

Ja mīlam grāmatas

Informācijas lavīna šodien ir nepārvarama, arī grāmatniecībā. Katru dienu veikalos nonāk arvien jauni romāni, dzejoļkrājumi, rokasgrāmatas, kalendāri, mācību grāmatas u. tml. Vai to visu nepieciešams izlasīt?

Protams, nē, taču vajadzīgs orientieris — gluži kā sēņotājam zināšanas par ēdamām un neēdamām sēnēm. «Jaunās Grāmatas» — vienīgais mūsu republikas žurnāls, kas informē par gaidāmajām grāmatām. Ar mūsu izdevuma palīdzību jūs varat uz zināt visu piecu republikas izdevniecību — «Zinātne», «Liesma», «Avots», «Zvaigzne», Galvenās Enciklopēdiju redakcijas — jaunumus.

Sākot ar 1987. gadu «Jaunās Grāmatas» publicē plašākus daļdarbus turpinājumos. Šogad tas ir Andra Puriņa fantastiskais romāns «Bezrūpīgie ceļotāji». Domāju, ka šis darbs ir spilgts mākslinieka radīts spoguļis, kurā koncentrētā, simboliskā veidā mēģināts atbildēt uz reizēm traģisko jautājumu — Quo vadis, tīni? Kas notika ar mums 80. gadu pirmajā pusē? Kurp mēs ejam tagad?

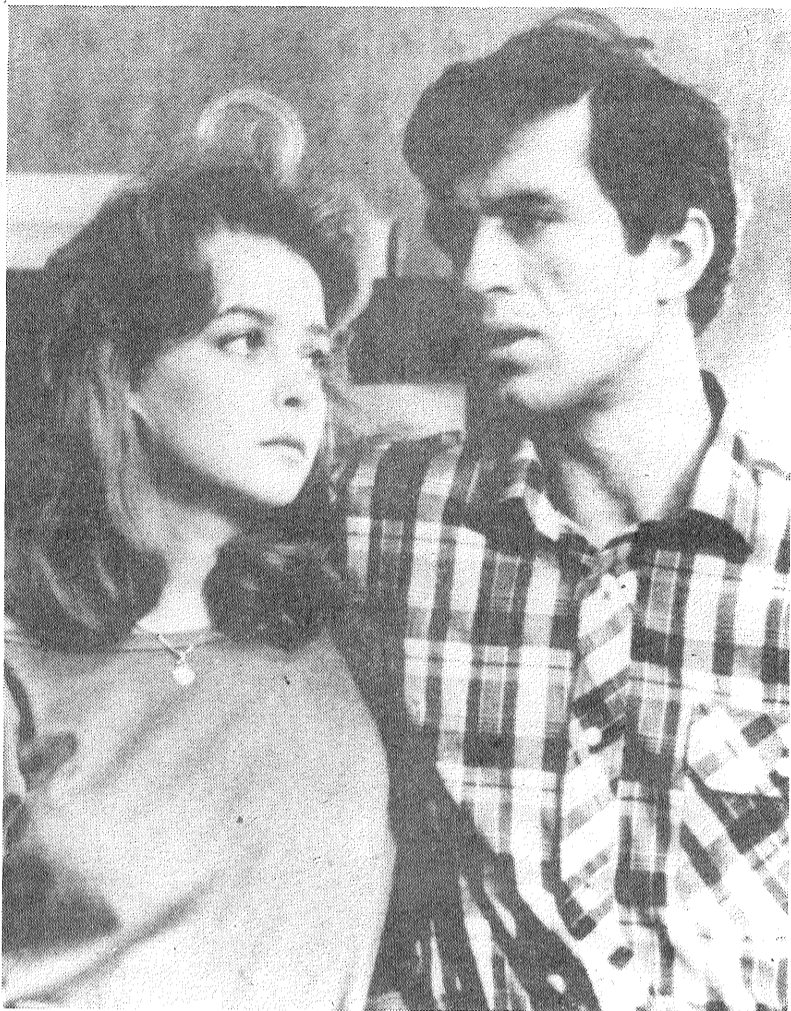
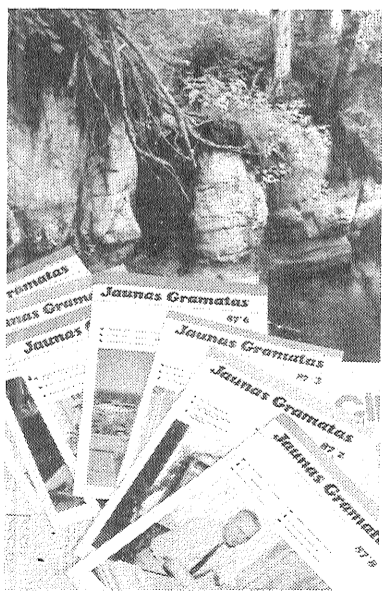
A. Puriņa romāna publicēšana beigsies žurnāla 12. numurā. Tagad mūsu priekšā ir Jāņa Plauza fantastiskās ievirzes romāns «Sila Runcis», darbs, kurš uzrakstīts 1942. — 1944. gadā un dažādu aptaķu dēļ līdz šim palicis npublicēts. Asā, dramatiskā darbība noris Latvijā 30. gados, tomēr romāns ir izteikti mūsdienīgs. Vai katrā no mums nesēž šis baismīgais Sila Runcis? Kā pret to cīnīties?

«Jaunās Grāmatas» regulāri publicē intervijas ar ievērojamām republikas rakstniekiem, māksliniekiem, zinātniekiem, ieklausoties viņu pārdomās par grāmatas vietu mūsu dzīvē. Žurnāla lappusēs ciemojās Latvijas KP CK sekretārs Anatolijs Gorbunovs, rakstniece Māra Svīre, kinorežisors Jānis Streičs, māksliniece Rīta Valnere; drīzumā tiksimies ar dzejnieku Knutu Skujenieku, legendāro strēlnieku un aktieri Eivaldu Valteru, interesantas leceres ir arī nākamajam gadam.

Grību vēl uzsvērt, ka mūsu rūpju lokā ir aktuāli grāmatniecības jautājumi, grāmatniecības vēsture (jo īpaši nākamajā gadā — Latvijas grāmatas četrsimtgadē!), publicējam draudzīgo saržu sēriju (S. Vidbergs, O. Neme, V. Zosts u. c.). Jāpiemin arī kāds aizdomīgs radijums — visu zinātņu doktors Grāmatu Tārps, kurš bieži vien izspēlē kādu smalku blēdību žurnāla «Jaunās Grāmatas» lappusēs.

Ja vēl neesat izšķīrušies, ko pasūtīt nākamajam, 1988. gadam, iesaku padomāt par «Jaunajām Grāmatām». Viens numurs maksā 30 kapeikas, gadā — 3 rubļi, 60 kap. Mūsu indekss — 77299.

Laimīgu lasīšanu!
V. RŪMNIĒKS,
«Jauno Grāmatu» redaktors
A. TONES foto

Mākslas filma „Dēlu laiks“

Kinolentes nosaukums atspoguļo šodienas situāciju, kad visās mūsu dzīves sfērās skaudri un nesamierināmi saduras vecais, savu laiku jau nodzīvojušais un jaunais, revolucionārais.

Filmas autori nekādā ziņā nenoliedz to lielo ieguldījumu, ko mūsu zemes attīstībā ienesuši pēckara laika zinātnieki un ražotāji. Taču šodien pati dzīve radījusi lūzumu,

pieprasījusi pārkārtošanos daudzās zinātnes un ražošanas jomās, un izrādās, ka viena ar goda nosaukumiem un regālijām «apkrauto» cilvēku daļa šim pārmaiņam nav gatava nedz psiholoģiski, nedz arī morāli.

Režisors — J. Matvejevs.
Lomās: J. Matvejevs, B. Plotnikovs, J. Jakovļevs.
«Mosfilm».

Komentētāja piezīmes

Bezjēdzīga asinsizliešana

Septiņus gadus — nepieredzēti ilgu laiku cilvēces jaunākajā vēsturē — turpinās Irānas un Irākas karš. Pēc Rietumu preses vērtējuma, šis bezjēdzīgais, asiņainais brāļu karš jau prasījis vairāk nekā 1 miljona cilvēku dzīvības un nodarījis astronomiskus zaudējumus 540 miljardu dolāru apmērā. Taču ne ar kādiem aprēķiniem nevar izteikt karā cietušo ģimeņu ciešanas, miljoniem bez pajumtes un mantas palikušo cilvēku postu.

Kāpēc tad šis abas kaimiņtautas turpina iznīcināt viena otru, ja asinsizliešana tiklab vienai un otrai pusei nedod nekādu labumu un nenes nekādas uzvaras? Kur ir ļaunuma sakne?

Meklējot atbildi uz šiem jautājumiem, atcerēsimies konflikta hronoloģisko secību. Tā pirmās pazīmes parādījās drīz pēc proamerikāniskā režīma gāšanas Irānā, bet tas jau pats par sevi ir zīmīgs fakts. Vai ASV aģentūra reģionā, paslepus uzpūzdamā nākamā ugunsgrēka liesmas, negribēja tādā veidā revanšēties?

Kad kopš plašas karadarbības sākuma uz Irānas un Irākas robežas nebija aizritējušas pat ne 10 dienas, Vašingtonā jau ierunājās par «kuģniecības brīvību» Persijas līcī un ar šo legānstu sāka koncentrēt ASV jūras kara spēkus Arābu jūrā.

Paātrināti tika saformēti tā dēvētie «ātri izvērsamie spēki» un izveidota speciāla pavēlniecība kaujas operāciju vadīšanai

plašā joslā ap Persijas līci. Gan šie, gan arī daudzi citi pasākumi ASV militārās klātbūtnes paplašināšanai reģionā tika veikti Irānas un Irākas konflikta «atsegā».

ASV ieinteresētību kara turpināšanā visklajāk atspoguļoja «Irāngeita» — slepenās operācijas, kas bija saistītas ar ieroču un karamateriālu pārdošanu Irānai. Šī akcija tika izvēsta, ignorējot gan ASV likumus, gan Baltā nama vārdisko «miera nesēja misiju».

Pašlaik ASV, kuras Persijas līcī sakoncentrējušas miera laikā nepieredzēt lielu jūras kara armādu, faktiski neļauj izpildīt vienbalsīgi pieņemto ANO Drošības padomes 598. rezolūciju. Sajā dokumentā taču visas valstis aicinātas atteikties no jebkādas darbības, kas var saasināt konfliktu.

Sākas Irānas un Irākas kara astotais gads, kurš uzstājīgi atgādina aktuālo nepieciešamību pāriet no miera sludināšanas vārdos uz reāliem pasākumiem politiska neregulētuma panākšanai miera ceļā. Tāpēc vispirms jāizbeidz jebkāda militāra darbība Persijas līča rajonā un mēģinājumi ar spēku ietekmēt šā reģiona zemes un tautas, kā arī jāsniedz reāls atbalsts ANO ģenerālsekretāra starpniecības pūliņiem, kuru mērķis ir izbeigt bezjēdzīgo asinsizliešanu.

B. SABAJEVS,
TASS komentētājs

Sprādzienu novērsa

Tuvojās pusdiēnlaiks — pulksteņi rādīja 11 un 15 minūtes. Avārijas dienesta istabā atskanēja telefona zvans. Tika saņemts signāls, ka Preiļos, Leņina ielā 12 (pie otrās sekcijas) jūtama stipra gāzes smaka. Anna Vilcāne noprecizēja notikuma vietu, sīki instruēja zvanītāju: atgādināja, ka gāzes noplūdes vietā nedrīkst pielaut atklātas uguns rašanos, kā arī elektrodzirksteļu izveidošanos, jāaptur garāmbraucošie automobiļi.

Avārijas brigādei tika dots rīkojums nekavējoties izbraukt uz notikuma vietu. Un, lūk, specializētā avārijas dienesta dzeltenā mašīna, ieslēgusi sirēnu un mirgojošo gaismas signālu, jonoja pa Preiļu ielām. Pēc četrām minūtēm sākās bīstamās zonas norobežošana. Pārbaude liecināja — pagrabā jau ir trīsprocentīgs gaisa un gāzes maisījums. Šādā koncentrācijā sprādziens var notikt ne tikai no aizdegta sērkokaina, bet arī no elektroapgāsmes līdzekļu ieslēgšanas un izslēgšanas, no elektriskā durvju zvana pogas nospiešanas, no ledusskapja automātiskās sistēmas darbošanās.

Brigāde nekavējoties ķērās pie pagrabu un apakšzemes komunikāciju aku vēdināšanas. Vaidībai tika ziņots par citu pilsētas dienestu — ātrās medicīniskās palīdzības, milicijas, atjau-

nošanas darbu brigādes — izsaukšanu. Pēc dažām minūtēm uz nelaiemes vietu steidzās šo dienestu specializētās mašīnas.

Tālākā pārbaudē atklājās, ka pazemes komunikāciju tuvākajās akās gāzes koncentrācija bija lielāka nekā divi procenti. Arī tas radīja sprādziena draudus. Tika pieņemts lēmums nekavējoties evakuēt mājas iedzīvotājus. Jebkurā mirklī varēja notikt sprādziens. Tika iezīmēta gāzes vada trase, lai atrastu noplūdes vietu, vairākām Leņina ielas dzīvojamā namu masīva mājām tika atslēgta gāzes padeve.

Gāzes vads atrasts. Atrasta arī gāzes noplūdes vieta — caur gāzes vada šuvi. Brigāde ar uzdevumu tika galā.

Tomēr — cik labi, ka tas viss nenotika īstenībā, ka tā bija tikai pilsētas specializēto dienestu mācību un treniņu nodarbība. Tā mēs ik gadus pilnveidojam avārijas brigāžu zināšanas, lai konkrētā situācijā varētu ātri novērst nelaimi.

Gāzes patērētāji, visnīcīgākajā gāzes noplūdes gadījumā zvaniet pa telefonu 04 avārijas dienestam!

J. ZARANS,
Preiļu gāzes saimniecības
kantora galvenais inženieris

Redaktors v. P. PIZELIS

VIETĒJO RADIORAIDIJUMU PROGRAMMA

29. septembrī plkst. 12.40 — Rudens darbu ritms rajonā. Informācija.

— Pārkārtojumi iedzīvotāju veselības aizsardzības darba uzlabošanai. Apspriežam PSKP CK

un PSRS Ministru Padomes projektu.

— Rajona bibliotēka piedāvā. Tematisks apskats, veltīts Liela Oktobra 70. gadadiņai.

L. PAEGLES VALSTS VALMIERAS DRAMAS TEATRA

viesizrāde Preiļu kultūras nama
3. oktobrī plkst. 19.00

E. Eikborns — «Kopdzīvošana jeb Normena uzvaras». Bērniem līdz 16 gadiem izrādī skatīties nav ieteicams.

PĀRDOD vecas lauku mājas Pelēču ciema Babros, Zvanīt — 21193.

DOSAAF PREIĻU TEHNISKO SPORTA VEIDU KLUBS

organizē autovadītāju kursus. Pirmā nodarbība — 29. septembrī plkst. 18.00.

Pieteikties Līvānos, Komjaunatnes ielā 2, telefoni — 43090 vai 43952.

PREIĻU REMONTU UN CELTĒNICĪBAS PARVALDE

pēc individuāliem pasūtījumiem iedzīvotājiem izgatavo logu un durvju blokus. Piedāvā arī skārda apvalkus krāsniņm.

PREIĻU RAJONA PATĒRĒTĀJU BIEDRĪBAS SAGĀDES KANTORIS

iedzīvotājiem par pārdotajiem kartupeļiem realizē pretpārdošanas preces — kooperatīvā universālveikala pretpārdošanas veikala Preiļos un Līvānu veikalā «Mēbeļu salons». No šī gada 26. septembra līdz 31. oktobrim pretpārdošanas aprēķins ir 1:1.

JEKABPILS AUTOBUSU PARKAM

darbam Preiļos steidzīgi vajadzīgi: autobusu mazgātāja, autoelektriķis jeb elektrīķis apmācīšanai par autoelektriķi (apmaksā pēc kategorijas, ir 40 procentu piemaksa un premiālā piemaksa), kurinātāji (uz apkures sezonu).

Uzziņas pa telefoniem — 23100 vai 22117 no plkst. 8.00 līdz 17.00.

CIENIJAMIE LASĪTĀJI!

Turpinās parakstīšanās uz preses izdevumiem 1988. gadam. Neaizmirstiet laikus pasūtīt rajona laikrakstu «LENINA KAROGS»!

PĀRDOD māju Aglonas stacijā, Lukjanska. Zvanīt — 65121 pēc plkst. 20.00.

IEVERIBAI!

27. septembrī visi rūpniecības preču veikali būs atvērti no pulksten 9.00 līdz 15.00. Rajona patērētāju biedrības valde

PREIĻU RAJONA PATĒRĒTĀJU BIEDRĪBAS SAGĀDES KANTORIS

25. septembrī sāka iepirkt no iedzīvotājiem makulatūru, pretpārdošanā piedāvājot grāmatu — A. SAKSE «Zāles stiebrs», (latviešu valodā). Mūsu rajonā šādi realizēs izdevuma 340 eksemplārus, kuri attiecīgi sadalīti: Preiļos — 180, Līvānos — 120, Aglonā — 20, Galēnos — 20. Lai minēto izdevumu iegādātos, grāmatu veikalā jāuzrāda abonents, kuru izsniedz par 20 kilogramu makulatūras nodošanu.

Nokrīt lapa, vēja rauta, Satumst spēšs debesijums, Paliek plava nenoplauta, Druvā zemu vārpas gulst.

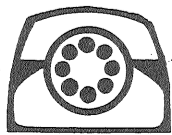
(A. Skalbe)
Izsakām līdzjutību Elizabetei Cimarei un viņas tuviniekiem sakarā ar TEVA nāvi.

Līvānu eksperimentālās biokīmiskās rūpnīcas kolektīvs

Esam kopā ar Aleksandru Mežinski lielajās bēdās — no SIEVAS uz mūsu atvadoties. Darba biedri

Laikraksts «Leņina Karogs» iznāk otrdienās, ceturtdienās, sestdienās latviešu un krievu val.

«Ленина Карогс» («Ленинское знамя»). Газета Прейльского районного комитета Коммунистической партии Латвии и районного Совета народных депутатов на латышском языке, г. Прейли, Латв. ССР. Издательство «Звайгзне», г. Рига, ул. М. Горького, 105.

REDAKCIJAS ADRESE: 228250, Preiļos, Komjaunatnes ielā 1.
TĀLRUNI: redaktors — 22059, redaktora vietnieki — 22154, sekretariāts — 21769, agrorūpnieciskā kompleksa, kultūras un sporta nodaļas — 21759, partijas dzīves, skolu un vēstulu nodaļas — 21996, vietējo padomju darba, rūpniecības un celtniecības nodaļas — 22203, fotokorespondents — 21985, grāmatvedība, uzzīņas par sludinājumiem — 22305.

Tir. 13 846 eks. (latv. val. 9 873 eks., krievu val. 3 971 eks.).
1. nos. iespiedloksne. Ofsetiespiedums. Laikraksts iespiests Latvijas PSR Valsts izdevniecību, poligrāfijas un grāmatu tirniecības lietu komitejas Daugavpils tipogrāfijā 228400. Daugavpils, Valkas ielā 1. Indekss 68169. Pas. 1319.